

Vasemmistoliiton eläkepoliittinen ohjelma

Lopetetaan eläkeläisköyhyys ja pienennetään tuloeroja

Vasemmistoliiton eläkepoliittinen ohjelma:

Lopetetaan eläkeläisköyhyys ja pienennetään tuloeroja

Suomessa on puolitoista miljoonaa eläkeläistä, joista iso osa sinnittelee tulojen riittävyyden kanssa. Melkein kaksi kolmasosaa heistä saa eläkettä alle 1 500 euroa kuussa. Reilut 100 000 eläkeläistä on pelkän kansaneläkkeen varassa, ja yli kolmannes eläkeläisistä saa pienen työeläkkeen lisäksi kansaneläkettä.

Eläkeläisköyhyys on yleisintä vanhimmissa ikäluokissa ja erityisesti iäkkäiden naisten keskuudessa. Naisten pienemmät eläkkeet johtuvat työmarkkinoilla vallitsevasta epätaasa-arvosta ja lyhyemmistä työurista.

Vasemmistoliitto haluaa mahdollistaa ihmisarvoisen elämän kaikille. ***Eläkepolitiikan tulee edistää eläkeläisten tasa-arvoa, taata kaikille eläkeläisille riittävä toimeentulo ja turvata eläkejärjestelmän toimivuus nyt ja tulevaisuudessa.***

Sipilän hallituksen päätösten seurauksena lähes kaikkien eläkkeiden ostovoima on heikentynyt. Hallituksen politiikan vaikutus on selvästi eläkeläisköyhyyttä kasvattavaa*. Eniten häviävät ne, joiden eläke on alle tuhat euroa kuussa. Heitä on noin 340 000. Esimerkiksi takuueläke laski vuonna 2017 indeksileikkauksen seurauksena 767 eurosta 760 euroon, mikä tarkoitti 1,9 prosentin heikennystä ostovoimaan.

Eläkkeen lisäksi myös muun muassa asumisen hinta, lääke- ja matkakorvausten taso sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut vaikuttavat eläkeläisten toimeentuloon. Nykyhallitus on leikannut kansaneläkkeestä ja lääke- ja matkakorvauksista ja korottanut palvelumaksuja. Tämä vaikeuttaa etenkin paljon sairastavien vanhuuseläkeläisten asemaa.

Toisaalta samaan aikaan, kun eläkeläisköyhyydestä on tullut yhä vakavampi ongelma, erittäin suurituloisten eläkeläisten joukko on viime vuosina kasvanut. Eläkeläisten eriarvoisuus siis lisääntyy, mikä tulisi huomioida

myös eläkejärjestelmää uudistettaessa.

Vasemmistoliitto on ainoana puolueena edistänyt eläkkeiden korotuksia paitsi puheissa, myös teoissa.

Lähdimme Kataisen hallituksesta, kun eläkeindeksejä päätettiin leikata vuodelle 2015. Indeksien laskettiin tuovan eläkeläisille 1,4 prosentin korotuksen, mutta hallitus leikkasi korotuksen 0,4 prosenttiin. Leikkaus oli paitsi epäoikeudenmukainen, myös valtiontalouden kannalta järjetön – eläkerahastot kasvoivat hieman normaalia enemmän, valtio ja kunnat menettivät verotuloja ja kansantalouden kierrosta katosi rahaa tilanteessa, jossa olisi pitänyt harjoittaa elvyttävää finanssipolitiikkaa.

Alla esitetyt uudistukset tekevät eläkejärjestelmästä nykyistä oikeudenmukaisemman ja kestävämmän.

Takuu- ja kansaneläkettä pitää korottaa

Kansaneläkkeen kehitys ei ole pysynyt yleisen palkka- ja hintatason nousun mukana. Jotta kansaneläkkeen ostovoima olisi samalla tasolla kuin 1990-luvun alussa, tulisi sen olla vähintään 200 euroa kuukaudessa nykytasoa suurempi.

Sipilän hallituksen vuoden 2017 alusta toimeenpanneen 0,85 prosentin leikkauksen jälkeen kansaneläke on 628,25 euroa kuukaudessa yksineläjälle ja 557,79 euroa kuukaudessa parisuhteessa elävälle.

Niille, joiden työ- ja kansaneläke jää erittäin pieneksi, takaa valtio kuukausittaisen vähimmäiseläkkeen. Sipilän hallitus leikkasi tästä niin sanotusta takuueläkkeestä vuoden 2017 alussa yli 7,5 euroa. Tällä hetkellä takuueläkkeen määrä on 760,26 euroa.

*Täsmennetty hallituksen toimien vaikutusta eläkeläisköyhyyteen koskevaa muotoilua 22.8.2017

Ensi vuonna kansaneläkkeen ja takuueläkkeen varassa sinnittelevien asema heikenee jälleen, kun hallitus aikoo jättää normaallit kansaneläkeindeksin mukaiset korotukset tekemättä.

Vasemmistoliiton mielestä **sekä kansaneläkkeen että takuueläkkeen tasoa tulee korottaa tuntuvasti pienituloisten eläkeläisten aseman parantamiseksi**. Välittömänä toimenpiteenä molempia pitäisi nostaa vähintään 50 eurolla kuukaudessa jo ensi vuodesta alkaen.

Hallituksen tulisi myös alkaa valmistella takuu- ja kansaneläkkeen tuntuvampia korotuksia, jotka voitaisiin panna toimeen asteittain muutaman vuoden aikana. **Tavoitteena tulisi olla, ettei kenenkään kuukausittainen eläke jää alle tuhannen euron.**

Kansan- ja takuueläkkeiden indeksitarkistukset tulee jatkossa tehdä pysyvän lainsäädännön mukaisesti eli varmistaa, että pienimpiä eläkkeitä tarkistetaan joka vuosi vähintään hintatason muutosten mukaisesti. Pienempiin eläkkeisiin indeksiin tulee vaikuttaa vain korottavasti. **Indeksikorotukset eivät kuitenkaan riitä poistamaan toimeentulo-ongelmia; euromääräiset tasokorotukset ovat välttämättömiä.**

Pientä työeläkettä saaville enemmän kansaneläkettä

Pientä työeläkettä saavat ovat oikeutettuja myös kansaneläkkeeseen. Työeläkkeen kasvaessa kansaneläke pienenee asteittain niin, että 55,95 euron omavastuun jälkeen jokainen työeläke-euro syö kansaneläkkeestä 50 senttiä.

Vasemmistoliiton mielestä **pienen työ- ja kansaneläkkeiden yhteensovittamista tulee uudistaa siten, että pienituloisten eläkeläisten toimeentulo paranee**. Välittömänä toimenpiteenä esitämme kansaneläkkeen pienentymiskertoimen lievennystä niin, että **työeläkkeen kasvu eurolla pienentäisi kansaneläkettä 40 sentillä nykyisen 50 sentin sijaan**.

Uudistuksen jälkeen kaikkien sekä työ- että kansaneläkettä saavien taloudellinen tilanne parantuisi, ja entistä useampi työeläkkeensäaja olisi oikeutettu myös kansaneläkkeeseen. Uudistuksen hinta valtiontaloudelle olisi noin 310 miljoonaa.

Nostetaan parisuhteessa asuvien kansaneläke yksinasujien tasolle

Kuten todettu, parisuhteessa elävän kansaneläke on matalampi (557,79 e/kk) kuin yksin asuvan (628,25 e/kk). Vuonna 2016, ennen hallituksen viimeisimpiä leikkauksia, nämä luvut olivat noin 5 euroa (parisuhteessa) ja 6 euroa (yksin asuva) korkeammat.

Vasemmistoliiton mielestä **sosiaali- ja eläketurvaa on kehitettävä yksilölähtöisesti perhekunta-ajattelun sijaan**. Nykyinen perhekuntamalli on ongelmallinen myös kansalaisten yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta. **Kansaneläkkeen puoliso vähennyksestä olisi syytä luopua**.

Puolisovähennyksen poistaminen nostaisi jopa 250 000 eläkeläisen tuloja. Kansaneläkkeen saajien lukumäärä lisääntyisi uudistuksen myötä, mutta vastaavasti takuueläkkeen varassa olevien määrä pienenee, kuten myös asumistuen saajien määrä. Uudistuksen nettohinta valtiontaloudelle olisi eri arvioiden mukaan noin 110–190 miljoonaa euroa vuodessa eläkkeiden nykytasolla.

Laadukkaat palvelut ovat elintärkeitä

Eläkkeiden rinnalla laadukkaat palvelut ovat elintärkeitä etenkin ikääntyneimpien eläkeläisten elämänlaadun kannalta.

Sipilän hallitus on kuitenkin tinkinyt kuntien peruspalveluiden valtionosuuksista, matka- ja lääkekorvauksista ja hoitohenkilökunnan pätevyysvaatimuksista. Palvelumaksut ovat nousseet.

Sote-uudistuksessa ajettu yksityistämislinja tarkoittaa pohjoismaisen mallin mukaisten kaikille yhteisten palveluiden hylkäämistä. Uudistukseen kytketty kolmen miljardin säästötavoite johtaa todennäköisesti kasvaviin asiakasmaksuihin ja palveluiden leikkauksiin. Näennäisen valinnanvapauden nimissä eriarvoistetaan eläkeläisiä entisestään. **Vasemmistoliitto haluaa turvata kaikille tasokkaat ja kohtuuhintaiset peruspalvelut.** Olemme johdonmukaisesti vastustaneet hoidon laadun heikkenemiseen, asiakasmaksujen korotuksiin ja korvausten pienenemiseen johtavia leikkauksia sekä julkispalveluiden heikentämistä. Meidän vaihtoehdossamme palveluiden taso turvataan ja hinnat pidetään kohtuullisina.

Järkevät indeksit turvaavat eläkeläisten toimeentulon nyt ja tulevaisuudessa

Suomessa työeläkkeiden tason kehitys on sidottu työeläkeindeksiin, joka takaa eläkkeiden ostovoiman säilymisen. Nykyinen työeläkeindeksi on muodostettu siten, että kuluttajahintojen muutoksen osuus on 80 prosenttia ja palkkojen muutoksen osuus 20 prosenttia. Tämä käytäntö on ollut voimassa vuodesta 1996.

Nykymuotoisen työeläkejärjestelmän alkuvuosina 1962–1977 työeläke seurasi palkkaindeksiä. Vuosina 1978–1995 käytössä oli niin sanottu puoliväli-indeksi, jossa sekä palkkojen että hintojen muutoksen painokerroin oli 50 prosenttia.

Vastaavan kaltainen yhdistelmäindeksimalli on käytössä useissa EU- tai OECD-maissa. Toisaalta esimerkiksi Ruotsissa ja Saksassa on niin sanottu sopeutusindeksi, joka huomioi palkkojen reaalisen nousun sekä eläkejärjestelmän taloudellisen tasapainon. Ruotsin mallissa vanhuuseläkkeen taso määräytyy maksettujen eläkemaksujen perusteella, eläkemaksujen kokonaistaso pysyy samana, ja eläkkeet joustavat sen mukaan, onko järjestelmä yli- vai alijäämäinen – toisin sanoen eläkkeet voivat myös pienentyä.

Suomen järjestelmä on vakaampi kuin monissa muissa maissa. Eläkkeiden taso suhteessa palkkoihin ei ole kovin korkea, mutta eläkkeet eivät myöskään ole liian herkkiä inflaation tai palkkojen muutoksille. Palkkoja seuraavassa indeksissä nopeidenkin muutosten riski on suuri. Esimerkiksi Ruotsissa indeksi on talouskriisin jälkeen ollut negatiivinen kolmena vuotena. Eniten, 4,5 prosenttia, se oli pakkasella vuonna 2009. Tämän seurauksena työeläkkeitä leikattiin 4,3 prosenttia vuonna 2011. Viimeksi eläkkeitä on pienennetty vuonna 2014, jolloin niistä höylättiin 2,7 prosenttia. Sittenmin Ruotsin talouskehitys on piristynyt, ja eläkkeiden ennustetaan palaavan ns. tasapainouralle vuonna 2019.

Indeksien eroista johtuen työeläkkeet kehittyivät Ruotsissa selvästi Suomea heikommin vuosina 2010–2015, vaikka Ruotsin talouskasvu oli ajanjaksolla huomattavasti suotuisampaa kuin Suomessa. Suomessa eläkkeet kasvoivat reaalisesti prosentin, Ruotsissa ne pienenivät saman verran. Sen lisäksi, että Ruotsin mallissa eläkkeiden kehitys on epävakaa, niiden kehitys on ”myötäsyklistä” ja siten haitallista kansantalouden tasaisen kasvun näkökulmasta: eläkejarru leikkaa kokonaiskysyntää silloin, kun talous on muutenkin taantumassa, ja vastaavasti nousukaudella eläkekorotukset kasvattavat talouden ylikuumenemisen riskiä.

Suomessa eläkekeskustelu on vilkastunut senioriliikkeen tekemän kansalaisaloitteen seurauksena. Siinä ehdotettiin nykyisen työeläkeindeksin korvaamista palkkaindeksillä. Aloitteen taustalla on pyrkimys turvata eläkeläisille parempi ansiokehitys kuin mitä nykymalli tarjoaa. Se on herättänyt tervetullutta keskustelua eläkeläisten toimeentulosta, tulojaon oikeudenmukaisuudesta ja eläkejärjestelmän kehitystarpeesta laajemminkin.

Vasemmistoliitto haluaa parantaa eläkeläisten toimeentuloa. Kansalaisaloitteessa esitettyyn palkkaindeksiin liittyy kuitenkin ongelmia, joiden vuoksi emme puolueena ole sen kannalla.

Ensinnäkin palkkaindeksi pysyttelee lähi-vuosina matalana.

Suurempi ongelma on, että jos ja kun palkkaindeksi myöhemmin nousisi, hyödyttäisi se ennen kaikkea suurimpien työeläkkeiden saajia. Pienten eläkkeiden saajien tilanne ei juuri paranisi: kansaneläke ja takuueläke on sidottu kuluttajahintaindeksiin. **Palkkaindeksiin siirtyminen lisäisi siten eläkeläisten jo muutenkin kasvavia tuloeroja.**

Palkkaindeksimalli olisi ongelmallinen myös koko eläkejärjestelmän kestävyyskannalta. Suomalainen eläkejärjestelmä on etuusperäinen ja osittain rahastoiva. Tämä tarkoittaa, että työeläkkeen taso riippuu työajan palkan tasosta ja että valtaosan nykyisistä eläkkeistä maksavat nyt työssä olevat ihmiset ja heidän työnantajansa. Vain noin neljännes työeläkkeistä maksetaan nyt eläkerahastoista ja niiden tuotoista.

Näin ollen eläkejärjestelmän kestävyys on paljolti kiinni työllisyysasteesta, vaikka toki myös eläkerahastojen sijoitusten tuotot, eläkemaksut, eläkkeelle jäämisen ikä, eläkkeellä oloaika ja indeksien taso vaikuttavat. Lisäksi on huomattava, että **työeläkemaksujen maksajien ja eläkkeensaajien välinen suhde on muuttunut oleellisesti.** Kun työeläkejärjestelmä 1960-luvulla luotiin, jokaista eläkeläistä kohden oli kahdeksan työntekijää. Nyt suhdeluku on kolme. Vuoteen 2060 mennessä määrän arvioidaan kutistuvan kahteen.

Eläkkeet muodostavat yhä suuremman osan julkisensektorinmenoista. Vuosina 2007–2014 kaikkien eläkemaksujen kokonaismäärä kasvoi lähes 50 prosenttia. Eläkkeisiin uppoaa lähes kolme kertaa enemmän rahaa kuin kaikkiin muihin sosiaalietuuksiin yhteensä. Pelkästään työeläkkeitä maksettiin vuonna 2016 noin 26 miljardia euroa, josta vanhuseläkkeiden osuus oli 22 miljardia. Työeläkevastuita – eli maksussa olevia eläkkeitä sekä jo kertyneitä eläkeoikeuksia – on noin 600 miljardia euroa. Eläkerahastoissa on varallisuutta noin 195 miljardia. Toisin sanoen rahastojen koko vastaa alle seitsemän vuoden työeläkemenoja ja alle kolman-

nesta työeläkevastuista.

Eläketurvakeskuksen laskelmien mukaan kansalaisaloitteessa esitettyyn **palkkaindeksiin siirtyminen tarkoittaisi joko eläkerahastojen tyhjentymistä tai eläkemaksujen reilua korottamista.**

Jos muutos rahoitettaisiin rahastoja purkamalla, hupenisivat ne kokonaan reilussa 40 vuodessa. Tämän jälkeen kaikki eläkkeet pitäisi kokonaisuudessaan kattaa kulloinkin työssäkäyvien ja työnantajien eläkemaksuista, mikä tarkoittaisi tyel-maksujen nostoa arviolta 35 prosenttiin (nykyään 24,4 prosenttia) tai eläketurvan tasosta tinkimistä. Työeläkemaksut ovat jo nyt reilusti suuremmat kuin aiempina vuosikymmeninä. Lisäkorotukset heikentäisivät työllisyyttä entisestään ja tekisivät ison loven palkansaajien kukkaraan.

Senioriliikkeen arvioissa työeläkerahastot kasvavat huomattavasti enemmän kuin mitä on suunniteltu, tai mikä nykyisen markkinakehityksen valossa vaikuttaa todennäköiseltä. Työeläkejärjestelmää kehitetään sillä oletuksella, että sijoitusten reaalityttö olisi noin kolme prosenttia vuodessa. Viime aikoina rahastojen kasvu on kuitenkin pääsääntöisesti ollut tätä hitaampaa, eikä ole syytä olettaa, että pidemmän aikavälin tuotto olisi huomattavasti tämän yläpuolella. Jatkossa eläkeyhtiöiden on syytä painottaa tavoitteenasettelussaan nykyistä enemmän sijoitusten vastuullisuutta ja vaikuttavuutta, mikä saattaa myös osaltaan vaikuttaa ainakin lyhyen aikavälin tuotto-odotuksiin.

Eduskunta ei voi päättää sijoitusten tuottoa. Sen tehtävä on kehittää eläkejärjestelmää niin, että se turvaa kohtuullisen ja oikeudenmukaisen eläkkeen nyt ja tulevaisuudessa ilman kohtuutonta taloudellista räsitystä työntekijöille tai julkistaloudelle. Mikäli rahastojen kehitys osoittautuu ennakoitua myönteisemmäksi, on selvää, että eläkevarojen paisuttamisen sijaan on parempi kasvattaa eläkkeitä ja pienentää työeläkemaksuja. Rahastoja ei pidä kasvattaa huomattavasti nykyistä suuremmiksi suhteessa eläkevastuisiin.

Vaikka vasemmistoliitto ei ole kansalaisaloitteessa vaaditun palkkaindeksin kannalla, **suhtaudumme avoimesti indeksijärjestelmän kehittämiseen.**

Puoliväli-indeksiin siirtyminen ei mielestämme olisi nykytilanteessa perusteltua, sillä se aiheuttaisi samankaltaisia, joskin lievempiä, kestävyysongelmia kuin palkkaindeksi. Mikäli työllisyys ja eläkevarojen kasvu kehittyvät oleellisesti myönteisemmin, kuin miltä tällä hetkellä vaikuttaa, asiaa on syytä tarkastella uudelleen.

Katsomme kuitenkin, että nykyisen indeksin uudistaminen siten, että palkkakehityksen painoarvo suhteessa hintoihin olisi nykyistä suurempi, voisi olla perusteltua. **Ennen kaikkea peräänkuulutamme uudenlaista, reilumpaa indeksää, jossa pienet työeläkkeet kasvaisivat nopeammin kuin suuret.** Tällöin on syytä harkita myös sellaista mallia, jossa työeläkkeiden korotus koostuisi sekä prosentti- että euromääräisestä osasta.

Eläkkeiden verotus oikeudenmukaisemmaksi

Tällä hetkellä eläkeläisten verotus on paikoin kireämpää kuin palkansaajien samalla tulotasolla. Tämä on selvä epäkohta.

Vasemmistoliitto haluaa uudistaa verojärjestelmää niin, että lopullisena tavoitteena on kaikkien tulojen verottaminen yhden progressiivisen asteikon mukaan. Palkkoja, eläkeitä, pääomatuloja, palkkioita ja muita tuloja kohdeltaisiin samalla tavoin.

Välittömänä uudistuksena eläkkeiden ja palkkojen verokohtelu tulisi yhtenäistää. Pienituloisten toimeentulon parantamiseksi verotukseen tehtävää eläketulovähennystä ja kunnallisverotuksen perusvähennystä tulisi korottaa huomattavasti.

Verouudistuksen yhteydessä **pienten tulojen verotusta tulee madaltaa, ja vastaavasti korkeimpien tulojen kiristää.**

Poistetaan yksityisten työeläkevakuutusten verovähennysoikeus

Valtio tukee verovähennyksellä sijoittamista niin sanottuihin vapaaehtoiisiin eläkevakuutuksiin. Tällä hetkellä vakuutettu voi vähentää vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksuja pääomatuloistaan enintään 5 000 euroa vuodessa.

Sijoittaminen on jokaisen oma päätös, jota valtion ei pidä tukea, vaikka sitä kutsuttaisiin eläkkeeksi. **Vasemmistoliitto haluaa lakkauttaa eläkevakuutusmaksujen verovähennysoikeuden.** Uudistus toisi valtiolle 110 miljoonan euron säästöt vuositasona.

Itsensätyöllistäjien eläketurva paremmaksi

Itsensätyöllistäjät kuuluvat tällä hetkellä pääsääntöisesti yrittäjien eläkevakuutuksen (yel) piiriin, joskin tieteen ja taiteen apurahansaajat vakuutetaan maatalousyrittäjän eläkelain mukaan.

Alivakuuttaminen on itsensätyöllistäjien keskuudessa yleistä, johtuen tekijöiden pienistä tuloista ja yel-maksujen suuruudesta. Yel-työtulon perusteella määräytyy myös itsensätyöllistäjien työttömyyskorvauksen, sairauspäivärahan ja vanhempainpäivärahojen määrä. Alivakuuttaminen on merkittävä ongelma aikana, jolloin yrittäjämutoinen työ on yleistynyt nopealla tahdilla.

Mikäli palkkasuhteen ulkopuolella tapahtuva työ jatkaa kasvuaan, kuten olettaa saattaa, aiheuttaa se kestävyysongelmia myös kansaneläkejärjestelmällemme. Vaadimme, että hallitus tuo pikavauhdilla eduskunnan käsiteltäväksi toimenpiteitä, jotka parantavat itsensätyöllistäjien eläketurvaa ja huomioivat nykyistä paremmin työn rakenteelliset muutokset eläkejärjestelmän tulevaisuuden suunnittelussa.

Sijoitetaan eläkevarat vastuullisesti

Työeläkevarat on sijoitettava turvallisesti, tuottavasti ja vastuullisesti. Suoria tai välillisiä sijoituksia ei pidä tehdä sellaisiin kohteisiin, joissa työntekijöiden perusoikeuksia, ihmisoikeuksia tai ympäristöarvoja loukataan. Vastuullinen sijoittaminen tarkoittaa myös, ettei eläkerahoja ohjata veroparatiiseihin tai sellaisiin yrityksiin tai rahoitusinstrumentteihin, joiden toimintaan liittyy aggressiivista verosuunnittelua.

Tällä hetkellä on tavanomaista, että työeläkeyhtiöt sijoittavat veroparatiiseihin sijoitautuneiden rahastojen kautta. Eläkerahastoilla on myös suoria sijoituksia aggressiivista verosuunnittelua harjoittaviin yrityksiin – myös sellaisiin, joiden on kerrottu vältelleen Suomenkin veroja siirtämältä maassamme tehtyjä voittoja täältä pois konserninsisäisiin rahoitusjärjestelyin.

On välttämätöntä, että kaikki eläkeyhtiöt sisällyttävät verovastuun yhteiskuntavastuuperiaatteisiinsa, että veroparatiisirahastojen käytölle asetetaan nykyistä tiukempia vastuullisuus- ja avoimuuskriteereitä ja että eläkerahastot etsivät varoilleen kestävämpiä sijoituskohteita.

Vastuullinen sijoituspolitiikka ei saa jäädä julistuksiksi. **Vastuullisuuden toteutuminen edellyttää perusteellista selvitystyötä, järjestelmällistä seurantaa ja kattavaa raportointia.**

Eläkeyhtiöiden tulee näyttää eettisyydellään esimerkkiä ja antaa toimintakertomustensa yhteydessä kattava selvitys sijoitustensa sosiaalisista, ekologisista sekä veronmaksun liittyvistä vaikutuksista, tunnuslukuista ja

riskeistä mahdollisimman yksityiskohtaisesti eriteltynä. Yleisesti ottaen rahastojen tulisi kertoa enemmän sijoitustensa ja lainojensa vaikutuksista – siitä, mitä rahalla on käytännössä tuotettu tai tehty.

Ilmastonmuutos on aikamme kohtalonkysymys. Jotta ilmaston lämpeneminen on mahdollista rajata korkeintaan kahteen asteeseen YK:n ilmastopimuksen mukaisesti, on noin neljä viidesosaa fossiilisista energiavaroista jätettävä käyttämättä. Tämä tarkoittaa, että suuri osa sijoituksista uusiutumattomaan energiaan menettää arvonsa.

Eläkerahastojen tulisi varautua hiilikuplan riskiin ja näyttää esimerkkiä ohjaamalla sijoitusvarantonsa pois kivihiiileen ja öljyyn perustuvista omaisuususeristä. Ilmastovastuun näkökulmasta lähtökohtana tulisi olla, että rahaston sijoitukset olisivat linjassa 1,5 asteen lämpenemisrajan kanssa.

Australialaisessa ilmastosijoittamisen vertailussa suomalaiset isot eläkeyhtiöt pärjäsivät huonoiten kaikista Pohjoismaista. Parhaiten hiiliriskiin oli varauduttu Ruotsissa. **Vaadimme, että Suomen eläkevarojen hiiliriskeistä tehdään kattava selvitys ja että eläkeyhtiöt vetävät asteittain kaikki sijoituksensa pois uusiutumattomasta energiasta**, ensi vaiheessa ennen kaikkea hiilestä ja öljystä. Eläkerahastojen tulisi myös kohdistaa huomattavasti nykyistä suurempi osuus varoistaan puhtaan teknologian, uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden edistämiseen.

vosemmisto
vänstern